

АЛМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

10 г. катедра ИУТ – 2026 г.

КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА“

Десетилетие на академично развитие, научни постижения и професионална реализация

Създаване и развитие на катедрата

Катедра „Икономика и управление на туризма“ при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов е създадена с Решение на Академичния съвет № 4 от 18 май 2016 г. като самостоятелно академично звено, насочено към обучение, научни изследвания и експертна дейност в областта на туризма.

те ресурси и регионално развитие. Към екипа се присъединява и проф. д.ист.н. Милко Палангурски от Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, утвърден учен в областта на историята и културното наследство.

Още на първото катедрено заседание, проведено на 6 юни 2016 г., е взето решение академичният състав да бъде раз-

тителитет под ръководството на своите последователни ръководители катедрата постепенно разширява академичния си състав, развива нови образователни програми, изгражда активни партньорства с туристическия бизнес и публичния сектор, и се утвърждава като значим център за подготовка на кадри и научни изследвания в областта на туризма.

Първоначалният академичен състав на катедрата е формиран чрез обединяването на утвърдени учени от различни академични направления и институции, което още от самото начало определя интердисциплинарния характер на новото звено. Към катедрата се присъединяват проф. Марияна Божинова и доц. Петя Иванова от тогавашната катедра „Търговски и туристически бизнес“, които внасят богат преподавателски и научноизследователски опит в областта на туристическия и търговския бизнес. От катедра „Правни науки и екология“ (днес „Социални и правни науки“) преминава доц. Тихомир Личев – специалист с дългогодишен опит в областта на икономическата и социалната география, туристически-

ширен чрез привличането на доц. Мариана Янева от катедра „Икономика на туризма“ при УНСС – един от водещите специалисти в областта на туристическия мениджмънт в България. Наред с това е поставено началото на процеса по изграждане на собствен кадрови потенциал чрез обявяване на конкурси за първите асистентски позиции. По този начин още в началния етап на своето развитие катедрата съчетава академичния опит на доказани учени с визия за привличане и развитие на млади преподаватели и изследователи, което се превръща в една от основните предпоставки за нейното устойчиво развитие и утвърждаване като академичен център в областта на туризма.

През изминалото десе-

Ръководители на катедрата

Първи ръководител на катедрата е доц. Петя Иванова, която заема длъжността в периода от 29 юни 2016 г. до 25 юни 2020 г. През този начален етап са положени организационните и академичните основи на новосъздаденото звено. Осъществява се формирането на учебната документация, разработват се нови учебни дисциплини, създават се условия за привличане на студенти и докторанти, както и за изграждане на собствен академичен състав. Именно през този период катедрата започва активно да развива научноизследователска дейност и да утвърждава своето място в структурата на Висшето училище.

На 2 стр.

Традициите и академичният дух продължават да се развиват

Уважаеми преподаватели, студенти, докторанти, възпитаници, партньори и приятели на катедрата „Икономика и управление на туризма“,

Сърдечно Ви поздравявам както от името на академичната общност на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов, така и лично от свое име по повод 10-годишнината от създаването на катедра „Икономика и управление на туризма“ – академично звено, което през изминалото десетилетие се утвърди като разпознаваем център за образование, научни изследвания и експертна дейност в областта на туризма.

Юбилеят е повод за заслужена гордост и признание към всички преподаватели, служители, студенти, докторанти и възпитаници, които със своя труд, професионализъм и отдаденост допринесоха за развитието и утвърждаването на катедрата. За тези десет години тя изгради силна академична идентичност, създаде устойчиви партньорства с представители на туристическия бизнес, публичния сектор и научната общност и подготви стотици висококвалифицирани специалисти, които успешно се реализират в България и чужбина.

Годишнината е и възможност да отдадем заслужено признание на поколенията преподаватели и изследователи, които поставиха основите на туристическото образование в Стопанската академия и допринесоха за превръщането на катедрата в динамично развиваща се академична общност. Натрупаният научен потенциал, активната международна дейност, успешната подготовка на докторанти и стремежът към иновации са ярък доказателство за постигнатото през първото десетилетие от нейното развитие.

Особена символика придава на този юбилей фактът, че той се отбелязва в годината на 90-ата годишнина на СА „Д. А. Ценов“. Това е още едно свидетелство, че традициите и академичният дух на нашата Алма матер продължават да се развиват и обогатяват чрез нови идеи, научни търсения и стремеж към високи образователни стандарти.

Убеден съм, че катедра „Икономика и управление на туризма“ ще продължи да разширява своето национално и международно присъствие, да бъде активен участник в развитието на туристическата наука и практика и да подготвя специалисти, способни успешно да отговарят на предизвикателствата на съвременния свят.

Пожелавам на академичния състав, студентите, докторантите и възпитаниците на катедрата здраве, вдъхновение, професионални успехи и нови постижения. Нека и занапред с общи усилия утвърждаваме авторитета на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ и допринасяме за развитието на туризма като значим фактор за икономическия и обществен просперитет.

Честит юбилей и на добър час!

Ректор:

доц. д-р Марин Маринов

КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА“

Десетилетие на академично развитие, научни постижения и професионална реализация

От 1 сеп.

На 25 юни 2020 г. ръководството на катедрата е поето от проф. Марияна Божинова, която заема длъжността до 3 юли 2024 г. Този период се характеризира с интензивно развитие на научната и проектната дейност, разширяване на международните контакти и повишаване видимостта на катедрата в националното

разователен профил на катедрата.

Благодарение на усилията на своите ръководители и преподаватели, за десет години катедрата се утвърждава като разпознаваем академичен център за обучение, научни изследвания и експертна дейност в областта на туризма, подготвящ висококвалифицирани специалисти за нуждите на

торантьорството, събитийния туризъм и развитието на човешките ресурси в туризма. От общия брой публикации 242 са в България, а 76 – в чужбина. Част от научните разработки са публикувани в престижни международни издания и са индексирани в световните научни бази данни Scopus и Web of Science. Натрупаният научен потенциал, международните контакти и активната работа с представители на бизнеса и публичния сектор създават благоприятна среда за подготовката на висококвалифицирани специалисти, способни да се реализират успешно в условията на съвременната туристическа индустрия.

Форум за идеи, знания и партньорства

Още от своето създаване катедрата следва последователна политика за насърчаване на научния диалог между академичната общност, бизнеса и публичните институции, превръщайки се в активен организатор и инициатор на научни форуми, кръгли маси, конференции и студентски научни инициативи. Сред първите значими събития е кръглата маса „Проблеми и перспективи пред предприемачеството в сферата на туризма в България“. През 2019 г. катедрата организира меж-

ски продукт. Периодът на пандемията от COVID-19 се превръща в сериозно предизвикателство както за туристическия сектор, така и за академичната общност. В отговор на възникналите проблеми катедрата организира поредица от онлайн научни дискусии и форуми, сред които кръглата маса „Туризмът в условията на COVID-19“ и форумът „Българският туризъм в условията на COVID-19“. В тях участват представители на бизнеса, държавната администрация, научните среди и студентите, като се обсъждат възможностите за преодоляване на кризата, мерките за подкрепа на туристическия сектор и перспективите за възстановяване на туристическите пазари. Сред значимите обществени инициативи на катедрата е и кръглата маса „Фискални и социални ефекти от намаляване ставката на ДДС в ресторантьорството“, която предоставя експертна платформа за анализ на въздействието на данъчната политика върху туристическия и ресторантьорския бизнес. През 2024 г. катедрата организира кръглата маса, посветена на развитието на туристическа дестинация България чрез икономиката на преживяванията. Форумът събира представители на академичните среди, бизнеса и публичните

кални и глобални предизвикателства“, проведена през 2026 г.

По повод десетата годишнина от създаването на катедрата и деветдесетгодишнината на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, катедрата организира международна юбилейна научно-практическа конференция „Туризмът в епоха на преход: знания, политики и устойчиви бизнес модели“.

Особено важна характеристика на всички организирани от катедрата събития е активното взаимодействие между образование, наука, бизнес и публични институции. В тях участват преподаватели, докторанти, студенти, представители на общини, туристически информационни центрове, държавни институции, туристически организации и представители на бизнеса. Благодарение на тази широка партньорска мрежа катедрата се утвърждава не само като образователно и научно звено, но и като авторитетна платформа за експертен диалог, генериране на идеи и формулиране на решения за устойчивото развитие на туризма в България.

Заклучение

През 2026 г. катедрата „Икономика и управление на туризма“ отбелязва

и международното академично пространство. В условията на пандемията от COVID-19 катедрата успява да запази активен научен диалог чрез организиране на онлайн форуми и дискусии, посветени на предизвикателствата пред туристическия сектор. Развива се подготовката на докторанти, активизира се участието в научноизследователски проекти, а катедрата затвърждава позициите си като партньор на бизнеса, местната власт и професионалните организации в туризма.

туристическия сектор в България и чужбина.

Научноизследователска и публикационна дейност

Научноизследователската дейност е сред най-значимите постижения на катедрата „Икономика и управление на туризма“ през първото десетилетие от нейното развитие. В периода 2016 – 2026 г. преподавателите от катедрата имат общо 318 научни публикации в страната и чуж-

От 3 юли 2024 г. ръководител на катедрата е доц. Любка Илиева. Нейният мандат е насочен към модернизирване на образователния процес, развитие на международното сътрудничество и повишаване на научноизследователската дейност и обществената разпознаваемост на катедрата. Под нейно ръководство се засилва участието в европейски образователни и научни инициативи, разширяват се връзките с туристическия бизнес и публичните институции, а катедрата активно се включва в дейността на Европейския университетски алианс KreativEU. Сред значимите постижения през този период са създаването на новата бакалавърска специалност „Tourism Business and Management“ на английски език и развитието на магистърската програма „Tourism Management“, които разширяват международния об-

бина. Научната продукция включва 17 монографии и глави в монографии, 17 студии, 87 научни статии, 134 доклада от национални и международни научни конференции, както и 63 учебника и учебни помагала. Публикациите са посветени на широк кръг актуални проблеми, свързани с развитието на туризма, управлението на туристическите дестинации, устойчивото развитие, туристическия маркетинг и брандинг, иновациите и дигиталната трансформация, хотелиерството и рес-

дународната научно-практическа конференция „Туризмът в новото хилядолетие – състояние и перспективи“, която събира учени, преподаватели, докторанти и представители на туристическата практика от България и чужбина. В същия период се провежда и кръглата маса „Съвременни измерения на управлението на туристическа дестинация България“, посветена на стратегическите аспекти на дестинационния мениджмънт, брандинга и конкурентоспособността на националния туристиче-

институции за обсъждане на новите възможности за създаване на иновативни туристически продукти и повишаване конкурентоспособността на дестинацията чрез предлагане на автентични преживявания и емоционална стойност за туристите.

През годините са организирани и множество студентски форуми, научни сесии и дискусии, а сред най-значимите инициативи е Националната студентска кръглата маса „Туризмът на утрешния ден: креативни решения за ло-

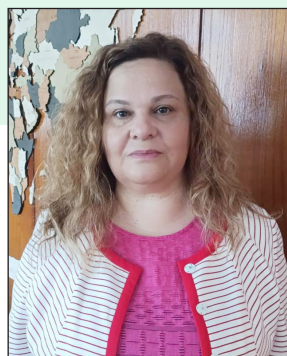
своята 10-годишнина като утвърден академичен център, който съчетава традициите на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ с модерните изисквания към туристическото образование, научните изследвания и практическата подготовка на кадри. Нейното развитие през изминалото десетилетие е доказателство за значимостта на туризма като поле за образование, научно познание, предприемачество и устойчиво регионално развитие.

Доц. д-р Любка Илиева
Ръководител катедра

КАТЕДРЕН СЪСТАВ И АКАДЕМИЧНО ИЗРАСТВАНЕ

През изминалото десетилетие катедра „Икономика и управление на туризма“ не само привлича и подготвя млади учени, но и създава условия за тяхното успешно професионално и академично развитие.

Днес катедрата разполага с утвърден академичен екип, съчетаващ преподаватели с дългогодишен научен и управленски опит и млади учени, които с голяма отдаденост обучават своите студенти и активно развиват научноизследователска и проектна дейност в съвременни направления на туристическата наука.

Доц. д-р Любка Илиева

вен асистент. От 2018 г. е част от екипа на катедра „Икономика и управление на туризма“, а през 2019 г. придобива академичната длъжност „доцент“. В периода 2021–2024 г. ръководи Центъра за качество, акредитация и дигитализация на обучението, а от 2024 г. е ръководител на катедра „Икономика и управление на туризма“. Ръководител е на магистърските програми „Икономика и мениджмънт на туризма“ и „Tourism Management“, насочени към подготовката на висококвалифицирани специалисти за туристическия сектор.

Научните ѝ интереси обхващат туристическия маркетинг и брандинг, управлението на туристическите

е ръководител на катедра „Икономика и управление на туризма“ към Стопанска академия „Д. А. Ценов“, преподавател, изследовател и експерт с дългогодишен опит в областта на туризма, маркетинга, управлението на качеството и акредитацията.

Академичната ѝ кариера в Свищовското висше училище започва през 2008 г. в катедра „Търговски бизнес“, където последователно заема длъжностите асистент и гла-

дестинации, иновациите и дигиталната трансформация в туризма, устойчивото развитие и системите за управление на качеството. Автор и съавтор е на 106 научни и учебни публикации, сред които 7 монографии, 10 студии, 24 научни статии, 34 доклада от национални и международни научни форуми и 31 учебника и учебни помагала. Нейни публикации са включени в престижни международни научни издания и издателства като Springer, IOP Publishing и EDP Sciences и са индексирани в международните бази данни Scopus и Web of Science.

Съществен принос в академичната ѝ дейност заема подготовката на научни кадри. Под нейно научно ръководство успешно са защитили трима докторанти, а понастоящем ръководи още петима докторанти в професионално направление „Икономика и управление (туризъм)“. По този начин активно

допринася за развитието на научната школа на катедрата и за утвърждаването ѝ като център за подготовка на млади изследователи.

Наред с академичната си дейност развива активна експертна кариера. От 2017 г. е одитор към TÜV Rheinland България, а от 2021 г. – международен експерт към „Русский Регистр“, участва в процедури по външно оценяване, сертификация и акредитация. Притежава квалификация на водещ одитор по ISO 9001 и значителен практически опит в разработването, внедряването и оценяването на системи за управление на качеството.

Участва в национални и международни експертни групи и проекти, свързани с развитието на туризма, висшето образование и политиките по качество. Като представител на академичната общност е работила в експертни групи към Министерството на туризма, свързани с

развитието на човешките ресурси в сектора и актуализирането на стратегически документи за развитието на туризма в България.

От 2014 г. е член на УС на Съюза на учените в България – клон Свищов. През 2024 г. е избрана за член на редакцията на колегия на американското научно списание International Journal of Hospitality & Tourism Management (USA), което е признание за нейната научна и експертна дейност.

Като преподавател, изследовател, научен ръководител и експерт доц. Любка Илиева има съществен принос за развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“, за подготовката на висококвалифицирани специалисти и изследователи, и за укрепването на връзката между образованието, науката, бизнеса и публичните институции в подкрепа на устойчивото развитие на туристическия сектор.

Проф. д-р Марияна Божинова

съществен принос за утвърждаването на туристическото образование и научните изследвания в Академията.

Проф. Божинова притежава богат управленски опит като ректор, заместник-ректор по учебната дейност, временно изпълняващ длъжността ректор, ръководител на катедра и ръководител на академични и научноизследователски структури. Научните ѝ интереси са в областта на туристическия мениджмънт и предприемачеството, алтерна-

е сред основателите и водещите фигури в развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“. Преподавател, изследовател и академичен лидер с дългогодишен опит в областта на висшето образование, тя има

тивните форми на туризъм, управлението на туристическия бизнес и развитието на човешките ресурси. Автор е на над 150 научни публикации, включително монографии, студии и статии, част от които са публикувани в международни издания, индексирани в Scopus и Web of Science. Нейните научни трудове са широко цитирани от български и чуждестранни изследователи. Има значителен принос към развитието на научноизследователската дейност чрез участие в над 30 национални и международни проекти, като на 19 от тях е ръководител. Активно участва в експертни структури и консултативни органи, свързани с разви-

тието на туризма и висшето образование. От 2021 г. е член на Междудомствения съвет за кадрите в туризма към Министерството на туризма, а в периода 2018–2025 г. е член на Обществения и Консултативния съвет към министъра на туризма. От 2002 г. е лицензиран експерт към Националната агенция за оценяване и акредитация.

Развива активна редакцията дейност като главен редактор на списанията „Бизнес управление“ (индексирани в Scopus) и „Диалог“, както и като член на редакционни и международни редакционни съвети на научни списания в България и чужбина. През 2023 г. получава

почетното звание Professor Honorificus на Университет „ARTIFEX“ – Букурещ, а през същата година е удостоена с почетното звание „Следовник на народните будители“ от Съюза на народните читалища.

Проф. Марияна Божинова е утвърден учен, академичен ръководител и експерт, чиято дейност е свързана с развитието на туристическата наука, висшето образование и подготовката на поколения специалисти в областта на туризма. Нейният принос има съществено значение за изграждането и развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“ през първото десетилетие от нейното съществуване.

Доц. д-р Петя Иванова

подавателската ѝ дейност в Академията започва през 2006 г., а през 2011 г. заема академичната длъжност „доцент“.

Научноизследователската ѝ работа е насочена към устойчивото развитие на туризма, посредническата дейност в туризма, безопасността в туризма, събитийния туризъм и други актуал-

е сред преподавателите с ключов принос за развитието и утвърждаването на катедра „Икономика и управление на туризма“. Пре-

ни аспекти на туристическата теория и практика. Автор е на множество научни публикации, допринасящи за развитието на туристическата наука и образованието в България.

В периода 2016–2020 г. изпълнява длъжността ръководител на катедра „Икономика и управление на туризма“, като има съществен принос за нейното академично развитие, разширяването на образователната дейност и утвърждаването на научноизследователския ѝ профил.

Активно участва в експертната и обществена дейност като експерт към Българската камара за образование, наука и култура и към Националната агенция за оценяване и акредитация. Член е на Съюза на учените в България – клон Свищов и на Асоциацията на специалистите по устойчивост.

Доц. Петя Иванова развива активна редакцията дейност като член на редакционните колегии на електронно списание „Диалог“, „Годишник на СА „Д. А. Ценов“ и международното научно списание „World Research of Business Administration Journal“.

Участва и в редакционните съвети на редица научни форуми, сред които конференциите „Туризмът в новото хилядолетие – състояние и перспективи“ (2019 г.) и „Туризмът в епоха на преход: знания, политики и устойчиви бизнес модели“ (2026 г.).

Със своята преподавателска, научна и експертна дейност доц. Петя Иванова допринася за утвърждаването на катедра „Икономика и управление на туризма“ като значим академичен и изследователски център в областта на туризма.

Доц. д-р Любомира Тодорова

е преподавател и изследовател в катедра „Икономика и управление на туризма“. Академичната ѝ кариера в катедрата започва през 2016 г., когато постъпва като асистент, а от 2019 г. заема длъжността главен асистент. През 2026 г. придобива академичната длъжност „доцент“. От 2016 г. изпълнява и функциите на научен секретар на катедрата.

Научните ѝ интереси са насочени към иновациите и дигиталната трансформация в туризма, туроператорската дейност, конкурентоспособността на туристическите предприятия, управлението на туристическите дестинации и внедряването на съвременни технологични решения в туристическия бизнес. Автор е на монографии, учебници, студии, научни статии и доклади, част от които са публикувани в международни научни издания и индексирани в Scopus и Web of Science. Участва активно в национални и международни научноизследователски проекти, включително проекти по програма „Еразъм+“, Фонд „Научни изследвания“ и други инициативи, насочени към развитието на туризма, иновациите и устойчивото икономическо развитие. От 2022 г. е експерт-оценител към Фонд „Научни изследвания“, а от 2023 г. е консултант в туристическа компания „Amavi Travel“, където съчетава академичната експертиза с практическия опит в туристическия бизнес.

В преподавателската си дейност води лекционни курсове в бакалавърски и магистърски специалности в областта на иновациите в туризма, туристическите дестинации, стратегическото управление и конкурентоспособността на туристическия бизнес. Участва активно в международни академични мобилности и сътрудничества с университети в Европа, допринасяйки за интернационализацията на образователния процес.

Доц. Любомира Тодорова е член на Съюза на учените в България – клон Свищов и е лицензиран учител към Агенцията по заетостта. Чрез своята преподавателска, научноизследователска и експертна дейност допринася за развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“, за подготовката на висококвалифицирани специалисти и за утвърждаването на научните изследвания в областта на иновациите и устойчивото развитие на туризма.

Доц. д-р Тихомир Личев

е сред утвърдените преподаватели и учени с принос за развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“. Завършва специалност „География“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през 1985 г., а през 1986 г. започва академичната си кариера в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Придобива образователната и научна степен „доктор“ през 2001 г., а през 2002 г. заема академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Икономическа и социална география“.

Научноизследователската му дейност обхваща широк кръг проблеми, свързани с регионалната икономика, икономическата и социалната география, туристическите ресурси, туристическото странознание, туристическата политика и регионалното развитие. Автор е на над 150 научни публикации, сред които монографии, учебници, учебни пособия, студии и научни статии, които допринасят за развитието на научните знания в областта на туризма и регионалните изследвания.

Участва в редица научноизследователски проекти, реализирани в СА „Д. А. Ценов“ и Софийския университет. В рамките на програма „Еразъм+“ изнася лекции и осъществява академични мобилности в университети в Сърбия, Румъния и Република Северна Македония, допринасяйки за международното сътрудничество и академичния обмен.

Активно участва в научния живот като член на редакционната колегия на електронно списание „Диалог“. Членува в Българското географско дружество, Асоциацията на професионалните географи в България и Съюза на учените в България.

Със своята дългогодишна преподавателска, научна и експертна дейност доц. Тихомир Личев има значим принос за развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“, за подготовката на поколения студенти и за утвърждаването на научните изследвания в областта на туризма, географията и регионалното развитие.

Гл. ас. д-р Кристина Шопова

е преподавател и изследовател в катедра „Икономика и управление на туризма“. Нейната академична и професионална експертиза е в областта

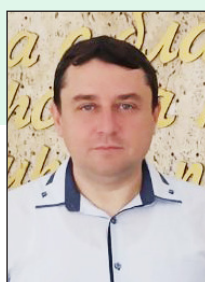
на маркетинга и мениджмънта на туризма, като съчетава преподавателска дейност с активна научноизследователска работа.

В рамките на обучението води занятия по дисциплини, свързани с туристическите дестинации, брендинга, туристическите ресурси, бизнес средата и комуникациите в туризма. Изследователската ѝ дейност е насочена към стратегическото развитие и препозиционирането на туристическите дестинации, конкурентоспособността на дестинация България и ролята на алтернативния туризъм за регионалното развитие.

В периода 2022–2026 г. е признат изследовател (R2) към Института за научни изследвания при СА „Д. А. Ценов“. Участва в научноизследователски проекти, включително финансирани от Фонд „Научни изследвания“ и национални програми на Министерството на образованието и науката. Автор е на монография, разработена въз основа на дисертационния ѝ труд, както и на студии, статии и доклади в областта на туризма, част от които са публикувани в международни научни издания и индексирани в авторитетни научни бази данни.

Научните ѝ интереси са свързани с маркетинга и управлението на туристическите дестинации, позиционирането на националния туристически продукт, развитието на алтернативни форми на туризъм и прилагането на съвременни управленски и иновационни подходи в туристическата практика.

Със своята преподавателска и научноизследователска дейност гл. ас. д-р Кристина Шопова допринася за развитието на катедра „Икономика и управление на туризма“ и за утвърждаването на научните изследвания в областта на туристическите дестинации и туристическия маркетинг.

Гл. ас. д-р Павлин Павлов

е преподавател и изследовател в катедра „Икономика и управление на туризма“. Със своята академична и професионална дейност той допринася за развитието на съвременното туристическо образование и за подготовката на висококвалифицирани специалисти за туристическия сектор.

Научните му интереси и изследователска дейност са насочени към актуални проблеми на туристическия бизнес, устойчивото развитие и предприемачеството. Основните направления в неговите научни търсения включват хотелиерството и ресторантьорството, предприемачеството в туризма, екологизацията на туристическия бизнес и устойчивите практики в управлението на туристическите организации.

В преподавателската си дейност води лекционни курсове по ключови дисциплини, свързани с туристическия бизнес и управлението на туристическите предприятия, като съчетава академичните знания с практическия опит и съвременните тенденции в развитието на сектора.

Активен участник е в академичния и научния живот както на катедрата, така и на Академията. Членува в Съюза на учените в България – клон Свищов и в Националното сдружение за прогнозиране и планиране. Развива и редакционна дейност като член на редакционната колегия на научното списание Journal of Tourism, Policy and Business, издавано от УНСС.

Като катедрен координатор по програма „Еразъм+“ има съществен принос за развитието на международното сътрудничество, академичната мобилност и разширяването на партньорската мрежа на катедра „Икономика и управление на туризма“. Чрез своята преподавателска, научноизследователска и организационна дейност гл. ас. д-р Павлин Павлов активно участва в утвърждаването на катедрата като съвременен академичен център за образование и научни изследвания в областта на туризма.

Ас. д-р Йоана Константинова

е представител на младото поколение изследователи и преподаватели в катедра „Икономика и управление на туризма“. През 2025 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Икономика и управление (туризъм)“ с дисертационен труд на тема „Развитие на културно-историческия туризъм чрез внедряване на иновации“.

Научните ѝ интереси са насочени към иновациите и дигиталната трансформация в туризма, развитието на културно-историческия туризъм и внедряването на съвременни управленски решения за повишаване конкурентоспособността и устойчивото развитие на туристическите дестинации. В своите изследвания акцентира върху възможностите за модернизирани на туристическото предлагане чрез иновационни подходи и технологични решения.

Автор и съавтор е на научни публикации в областта на иновациите, иновационните мрежи и приложението на анализа на данни и работата в международна среда. Владее английски и италиански език.

Със своите научни изследвания, проектна дейност и преподавателска работа, ас. д-р Йоана Константинова допринася за развитието на съвременните научни търсения в областта на туризма и за утвърждаването на катедра „Икономика и управление на туризма“ като средище за подготовка на млади изследователи и специалисти.

Образование, наука и практика в полза на развитието на туризма

През десетте години от своето съществуване катедра „Икономика и управление на туризма“ изгради богата традиция в организирането на научни, образователни и карьерни събития. В периода 2017–2025 г. са реализирани общо 43 инициативи, които утвърждават катедрата като активен център за академичен обмен и сътрудничество с туристическия бизнес.

Най-голям дял в събитийната програма заемат 12-те публични лекции, чрез които студенти и преподаватели се срещат с доказани професионалисти от туристическата индустрия, представители на бизнеса и международни експерти. Значимо място заемат и 11-те кръгли маси и дискусии, посветени на актуални теми като устойчивото развитие, предприемачеството, винения туризъм, въздействието на COVID-19 върху сектора, икономиката на преживяванията и дигиталните иновации.

Сред най-запомнящи-

те се събития са срещите с международни гости и водещи експерти от практиката. През годините студенти и преподаватели имаха възможност да дискутират развитието на туризма в раз-

Особен интерес предизвика публичната лекция на проф. Николай Овчаров, посветена на археологическите проучвания на средновековната свищовска крепост „Калето“, която постави акцент върху

намира израз в организирането на три научни конференции и семинари, които предоставят платформа за обмен на знания и добри практики между учени и представители на практиката.

Практическата насоченост на обучението се подкрепя от две специализирани обучения, един международен уъркшоп, един уебинар, едно практическо посещение и три карьерни срещи с работодатели, които дават възможност на студентите да се запознаят отблизо със съвременните тенденции и изисквания на туристическия пазар. Партньорствата с представители на бизнеса, сред които Happy Bar & Grill, DoubleTree by Hilton, Amavi Travel и други организации от сектора, допринасят за изграждането на ценни професионални контакти и практически умения.

Тази богатата палитра от събития през годините създава устойчива среда за обмен на идеи, развитие на партньорства и изграждане на професионални компетентности. Именно чрез тези реализирани инициативи катедрата успешно изпълнява своята мисия да свързва образованието, науката и практиката в полза на развитието на туризма.

лични държави, включително Португалия и Тайван, както и да се запознаят с добри практики, представени от утвърдени туристически компании и организации.

вързката между културно-историческото наследство и туристическото развитие на региона.

Научноизследователската дейност на катедрата

ме и след пандемията, които насочиха вниманието на учениците към бъдещето на туризма, виртуалните пътувания и промените в туристическото поведение.

Специалности и образователни програми

От своето създаване катедра „Икономика и управление на туризма“ развива образователни програми, съобразени както с потребностите на туристическия сектор, така и с динамичните промени в глобалната туристическа индустрия. Обучението е насочено към подготовката на висококвалифицирани специалисти и мениджъри, които притежават не само задълбочени икономически знания, но и специфични компетентности за управление на туристически организации, дестинации и проекти.

В ОКС „бакалавър“ катедрата осъществява обучение по специалностите „Икономика на туризма“ (от 2009 г.) и „Tourism Business and Management“ (от 2025 г.). Специалност „Икономика на туризма“ е една от утвърдените програми на Свищовската академия и е насочена към подготовка на специалисти с широк профил в областта на туристическата икономика,

маркетинга, управлението на туристическите предприятия и дестинации, туристическата политика и устойчивото развитие. Специалност „Tourism Business and Management“, която се предлага на английски език, е ориентирана към международната среда и подготвя бъдещи мениджъри за работа в глобалната туристическа индустрия, като поставя акцент върху предприемачеството, иновациите и международния туристически бизнес.

В ОКС „магистър“ катедрата предлага програмите „Икономика и мениджмънт на туризма“ (от 2005 г.) и „Tourism Management“ (от 2017 г.), които надграждат придобитите знания и развиват стратегически управленски компетентности. Обучението е насочено към подготовката на експерти и ръководители за туристическия сектор, способни да вземат управленски решения в условията на динамична и конкурентна среда.

Особено внимание се отделя на управлението на туристическите дестинации, туристическия маркетинг и брандинг, иновациите, дигитализацията и устойчивото развитие.

Съдържанието на учебните планове се актуализира регулярно в съответствие с развитието на туристическия сектор, изискванията на работодателите и съвременните тенденции в туристическото образование. В обучението активно се включват представители на бизнеса, публичните институции и професионалните организации, което създава възможности за съчетаване на академичните знания с практическия опит и допринася за успешната реализация на завършилите студенти в България и чужбина.

Наред с обучението в бакалавърска и магистърска степен, катедрата осигурява възможности за академично развитие и чрез докторска програма „Икономика и управление (туризъм)“ (от

2013 г.), която допринася за подготовката на бъдещи

икономика и управление на туризма“ до днес в нейни-

изследователи, преподаватели и експерти в областта на туризма. По този начин катедрата реализира пълния цикъл на обучение – от бакалавърската степен до подготовката на научни кадри, утвърждавайки се като водещ академичен център за туристическо образование и научни изследвания в България. В периода от създаването на катедра „Ико-

те образователни програми успешно са дипломирани 939 студенти.

Под научното ръководство на преподаватели от катедрата са обучавани и се обучават общо 27 докторанти. Част от защитилите докторанти продължават своята професионална реализация като преподаватели и изследователи в катедрата.

Успешните ни възпитаници са гордост и за Академията

Алумни клуб „Академично обучение по икономика и управление на туризма в СА „Д. А. Ценов“ обединява всички завършили бакалавърски и магистърски програми в областта на туризма. Неговата общност наброява над 900 дипломи-

рани специалисти, реализирали се успешно в туристическия бизнес, публичния сектор, образованието и предприемачеството. Клубът поддържа връзката между възпитаниците и академичната общност, като насърчава обмена

на знания, опит и професионални контакти. В следващите редове са представени част от историите на успешни възпитаници, които са повод за гордост не само за катедра „Икономика и управление на туризма“, но и за Академията.

Павлин Петров

е възпитаник на специалност „Икономика и мениджмънт на туризма“, випуск 2010 г.

Професионалният му път е тясно свързан с развитието на туристическия сектор в България. В периода 19 април 2024 г. – 8 май 2026 г. заема длъжността заместник-министър на туризма на Република България в четири последователни правителства. В своята дейност работи активно за укрепване на взаимодействието между държавните институции, местната власт, бизнеса и образователните организации, както и за утвърждаването на България като конкурентоспособна и предпочитана туристическа дестинация.

През годините участва в разработването и реализирането на политики и инициативи, насочени към устойчивото развитие на туризма, насърчаването на инвестициите в сектора, повишаването качеството на туристическия продукт и популяризирането на страната на международните пазари. Особено внимание в работата му е отделено на развитието на човешките ресурси в туризма и укрепването на връзката

между образованието и практиката. Като дългогодишен поддръжник на професионалното образование в сферата на туризма, той последователно насърчава инициативи за повишаване престижа на туристическите професии, привличането на млади хора към сектора и създаването на условия за успешната им професионална реализация.

„Обучението в специалност „Икономика и мениджмънт на туризма“ ми даде стабилна основа от знания, практически умения и професионални контакти, които продължават да бъдат ценен актив в моята кариера. То ми помогна да изградя стратегическо мислене и разбиране за значението на туризма като важен фактор за икономическото развитие на България.“

Днес Павлин Петров продължава активно да работи за развитието на българския туризъм, за повишаване конкурентоспособността на туристическия сектор и за създаването на нови възможности пред бъдещите поколения специалисти в областта на туризма.

Сретко Средков

е възпитаник на специалност „Икономика на туризма“, випуск 2012 г.

Днес е основател и главен технолог на „Домашен хляб Несебър“, готвач и предприемач, посветил професионалното си развитие на гастрономията, хлебопроизводството и популяризирането на качествената храна.

Израснал в семейство с дългогодишни традиции в ресторантьорството, той още от ранна възраст формира отношение към кулинарното изкуство, уважение към качествените продукти и стремеж към непрекъснато професионално усъвършенстване. Обучението му в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ поставя основите на неговите знания в областта на туризма, управлението и предприемачеството.

Професионалният му път преминава през редица престижни туристически и ресторантьорски обекти в България и чужбина. Натрупва ценен опит чрез работа и обучение с утвърдени международни специалисти, включително в

ресторант със звезда „Мишлен“. В Норвегия достига позицията заместник-главен готвач в хотел „Квикнес“ – отличен през 2024 г. като най-добър исторически хотел-ри조트 в света.

Днес развива собствен бранд чрез „Домашен хляб Несебър“, където успешно съчетава традиционни техники, висококачествени суровини и съвременни тенденции в гастрономията. Вярва, че българските кулинарни традиции и местните продукти притежават значителен потенциал за международно признание и устойчиво развитие.

„Обучението в специалност „Икономика на туризма“ в Свищовската академия ми даде стабилна основа за разбиране на бизнеса, управлението на хора и процеси, както и увереността да превръщам професионалния опит в устойчиви предприемачески проекти. Знанията и контактите, които изградих в Академията, продължават да бъдат ценен ресурс в професионалния ми път и до днес.“

Николай Градев

е възпитаник на специалност „Икономика на туризма“, випуск 2020 г.

Днес заема длъжността управител на ресторант в Хотел „България“ – Бургас.

Професионалният му път в туристическия сектор започва още през 2005 г. и е изцяло свързан с хотелиерството и ресторантьорството. Натрупва ценен практически опит в международната хотелска верига Iberostar в Слънчев бряг, след което продължава развитието си в структурата на FPI Hotels & Resorts, където работи в едни от утвърдените туристически комплекси в България – ваканционно селище „Санта Марина“ в Созопол и хотел „Св. Иван Рилски“ в Банско. Последователното му професионално развитие и надграждането на управленските компетенции го отвеждат до настоящата му позиция като ръководител на ресторантския комплекс на

един от емблематичните хотели в Бургас.

Професионалните му интереси са насочени към ресторантьорския мениджмънт, управлението на екипи, качеството на обслужването и развитието на съвременни практики в сферата на гостоприемството. В своята работа успешно съчетава натрупания практически опит с икономическите и управленските знания, придобити по време на обучението си.

„Обучението в специалност „Икономика на туризма“ в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ се превърна в трамплин за моята професионална реализация. То ми даде не само знания в областта на туризма, маркетинга и мениджмънта, но и увереността да вземам отговорни решения в реална бизнес среда. Академията подготвя специалисти и лидери, способни успешно да се реализират в динамичния свят на туризма.“

Георги Макавеев

завършва бакалавърска степен по специалност „Икономика на туризма“ през 2017 г., а впоследствие придобива и магистърска степен по „Икономика и мениджмънт на туризма“.

Професионалният му път започва в ресторантьорския сектор като част от екипа на Harry Bar & Grill, където натрупва ценен практически опит в обслужването и управлението на клиенти. Благодарение на своята отдаденост, професионализъм и натрупани знания постепенно насочва развитието си към сферата на събитийния мениджмънт.

Днес заема позицията Event Manager в Hyatt Regency Pravets Resort, където отговаря за планирането, организацията и успешното реализиране на корпоративни, бизнес и специализирани събития. Работата му е свързана с координацията на различни екипи, комуникацията с клиенти и партньори, и създаването на висококачествени преживявания за гостите на хотела.

Професионалните му интереси са насочени към събитийния туризъм, организацията на събития, хотелиерския ме-

ниджмънт и развитието на съвременни услуги в индустрията на гостоприемството.

„Открих своето призвание в организирането на събития и до днес продължавам да обичам това, което правя. Успехите ми са резултат както от натрупания практически опит, така и от знанията, които получих в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Обучението в специалностите „Икономика на туризма“ и „Икономика и мениджмънт на туризма“, както и професионалното отношение на преподавателите, ми помогнаха да изградя увереност, знания и умения, които използвам всеки ден в своята работа. Благодаря искрено на своите преподаватели и на Академията за подкрепата и вдъхновението.“

Редактор: Вероника Василева
Дизайнер: Благовеста Борисова
Академично издателство „Ценов“